

Никоҳга мажбурлаш йўқ

14:30 / 22.12.2018 6174

Совчилик ишлари, юқорида зикр қилинганидек, доимо енгил кўчавермайди. Баъзи ҳолатларда бир оиланинг ўзининг ичида ҳам фикр ва рағбатлар тўқнашиб қолиши рўй беради. Гоҳида ота-онага ёққан келин куёв бўлмиш фарзандга ёқмай қолиши ёки аксинча бўлиши ҳам мумкин. Бугунги кунимиз воқеълигида бу муаммони тез-тез учратиб турибмиз.

Ўзимизга интернет тармоғи орқали келган саволлардан бирини эътиборингизга ҳавола қилишга ижозат бергайсиз: «Бир киши қизини дўстининг ўғлига беришни аҳд қилган. Қиз мўмина бўлиб, бир солиҳ йигит билан турмуш қурмоқчи экан. Ота қизнинг кўнглига қарамай: «Дўстимнинг ўғлига тегмасанг, сени оқ қиламан», – деди. Шундай вақтда отага қулоқ солиши керакми? Отанинг оқ қилиши тўғрими ёки нотўғрими?»

Бунга ўхшаш савол ва ҳодисалар оз эмас.

Бошқа муаммолар қатори, бу муаммони ҳам динимиз таълимотлари асосида ҳал қилишимиз керак бўлади. Бунинг учун эса, динимизнинг бу борадаги таълимотларини қунт билан ўрганишимиз ва уларга ихлос билан амал қилишимиз лозим бўлади.

???? ?????????? ??????? ?????????? ?????????????????????

???????? ?????? ??????????: ?????? ??????????? ?????????????

???????? ?????????? ??????????????? ?????????? ???????????

????????? ?????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????????

?????????????. ?????????? ?????????????????????? ?????????? ??????????.

Хонса бинту Хидом ал-Ансория розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Отаси у кишини сўрамай, жувон ҳолида эрга берди. Бу унга ёқмай, Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди. Бас, у зот унинг никоҳини бекор қилдилар».

Бухорий ва Абу Довуд ривоят қилганлар.

Демак, жувон аёлни ўзидан сўрамай ёки мажбур қилиб бировнинг никоҳига бериб бўлмайди. Ислом дини бундай вақтда ўша аёлга қозига арз қилиш ҳуқуқини беради. Арз қилинган чоғида эса, қози ундай никоҳни бузиш ҳақида ҳукм чиқаради. Изн сўрамай никоҳланган чоғда иш аёлнинг розилигига боғлиқ бўлиб қолади. У: «Розиман», деса, никоҳ никоҳ бўлади, бўлмаса, бузилади.

????????????? ?????????????? ?????????? ??????? ?????????????????? ???

????? ?????? ??????? ?????????????????? ??????? ?????????????

????????????????? ?????????? ?????????????????? ??????????????????

?????????? ???? ???? ???? ?????. ??????? ??????

???????? ?????????????.

«Бир бокира қиз Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келиб, отаси уни ёқтирмаса ҳам эрга берганини зикр қилди. Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ихтиёрни унинг ўзига бердилар».

Абу Довуд ва Аҳмад ривоят қилганлар.

Бундай ҳолатда ўша қиз никоҳда қолишни ирода қилса, никоҳ ақди кучга киради, бўлмаса, йўқ.

Бу иш Исломда аёл-қизларнинг эрки, ҳақ-ҳуқуқлари қанчалик риоя қилинишини кўрсатади. Зотан, шу ҳукмдан бошқаси тўғри ҳам эмас. Чунки никоҳ – умр савдоси, кўнгил масаласи. Кўнглига ёқмаган одам билан бир ёстиққа бош қўйиб, умр бўйи яшаш осон бўлибдими? Одатда, эркаклар аввал ўзлари рози, талабгор бўлиб совчи қўйганлари учун уларнинг розилиги ҳақида ривоятлар келмаган. Розилик ҳақида, асосан, аёл-қизлар ҳақидаги ривоятлар келган. Бу ҳаёт тақозосидир.

???? ????????????? ??????? ??????? ??????????: ??????

????????? ??????????? ????????????? ????????????? ??????? ???????

????????????? ??????? ??????????? ????????????????? ?????

???????????????? ?????????? ????????????????? ?????????? ???????????

????????? ????????????? ????????????????? ??? ?????? ?????? ??????

???????? ?????????? ?????? ??? ????? ????? ?????

???????????????????? ?????????????? ?????? ???????????

????????????? ?????????????? ?????????????? ??????????????

?????????????: ??? ?????????? ?????? ?????? ?????????????? ???

????????? ?????? ?????????????? ?????????????? ?????? ??????????????

????????????????? ?????? ?????????? ?????????????????? ??????

????????????????? ??????????. ?????????? ??????????????????????.

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Бир қиз у кишининг олдига келиб:

«Отам мени ўз укасининг ўғлига турмушга берди. Бу билан пастлигини кўтармоқчи. Мен буни хуш кўрмайман», - деди.

У киши: «То Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам келгунларича ўтириб тур», - дедилар.

Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам келганларидан кейин хабар бердилар. У зот унинг отасига одам юбориб, чақиртириб келдилар. Сўнгра ихтиёрни қизга бердилар. Шунда у:

«Ё Расулуллоҳ, отам қилган нарсани жоиз қилдим. Лекин аёлларга бу ишда оталарга ҳеч нарса йўқлигини билдириб қўйишни ирода қилган эдим», - деди».

Насайй ривоят қилган.

Демак, ўзларига турмуш ўртоғи танлашда қизларимизнинг ҳақлари бор экан. Уларнинг розилигини сўрашда эса ишбошилар – қизнинг отаси, ака-укаси ёки амаки-тоғаси бўладими, ким бўлса ҳам, албатта, мажбур

қилмасдан, ниҳоятда одоб-ахлоқ билан муомала қилишлари керак бўлади. Бу иш ҳадисда келган нарса бўлиб, шариатимизнинг қонунидир! Бизда эса, афсуски, шариатнинг ҳукми бир четда қолиб, одамлар ўзича чиқариб олган урф-одатлар, бидъат-хурофотлар ҳукм сурадиган бўлиб қолган.

Бу борада барча ота-оналар ва ишбошилар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан ўрнак олишлари зарур. Келинг, бунинг учун Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз қизларига бу борада қандай муомала қилганларини ўрганайлик.

???? ?????????? ??????? ?????? ?????????? ??????????:

?????? ?????????? ??????? ??? ?????? ?????? ?????? ???????

????????? ?????? ?????????????? ?????????? ?????? ??????????????

????????? ??????? ?????????????????? ??????????: ??????? ??????????????

????????????? ?????????????????? ?????????????????? ??????????????????

????????????????? ?????????????? ?????????????????? ?????????? ?????? ??????????????

????????????????? ?????????? ?????? ?????????????? ??????????????

????????????????? ?????????????? ?????????????????? ?????? ??????????????????.

?????????? ?????????????? ?????? ??????????????.

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон қизларидан бирортасини узатмоқи бўлсалар, унинг пардаси олдига ўтириб, «Фалончи Фалонани зикр қилмоқда», деб, унинг ҳам, уни зикр

қилган эркакнинг ҳам исмини айтар эдилар. Агар у сукут сақласа, никоҳлар эдилар. Агар у қиз ёқтирмаса, пардани чертар эди. Қачон қиз пардани чертса, уни никоҳламас эдилар».

Аҳмад ривоят қилган.

Оламларнинг сарвари, Роббул оламийнинг Расули бўлган зотнинг ўз қизлари билан никоҳ, оила қуриш борасида қилган муомалаларига назар солинг. Қандай юксак одоб! Қандай олий маданият! Қизларнинг одобини, ахлоқини кўринг!

???? ??????? ???? ??????? ??????? ??????: ??????? ???????

?????? ?????????????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????????: ???

????????? ?????????? ?????????????? ?????????????? ??????

????????????? ?????????????? ??????????? ?????????????????? ??????

?????????? ?????????????????? ?????????????? ??????????? ??????????????????

?????????? ??????????? ??????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????: ?????

????? ?????????????????????????????? ?????????? ??????????????????.

?????????? ??????? ???????????.

Жобир ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига бир киши келиб:

«Ё Расулуллоҳ! Бизнинг бир етим қизимизга икки киши - бир бой ва бир камбағал совчилик қилди. У камбағални истаяпти, биз бойни

истаяпмиз», - деди.

Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Севишганлар учун никоҳга ўхшагани кўрилмаган», - дедилар».

Ибн Можа ривоят қилган.

Бу ҳадиси шарифда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам етим қизнинг кўнглига қанчалик эътибор берганларига қаранг! Ким бўлишидан қатъи назар, инсоннинг кўнгли бор. Унинг риоясини қилиш керак.

Аммо, ушбу ўта муҳим масаланинг иккинчи тарафи ҳам бор. Бунда болаларнинг ота-оналарига қарши чиқишлари ноқулай ҳолатга сабаб бўлади.